

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Ändring av landskapslagstiftningen om pensionsskyddet för lagtingsmän och ledamöter av Ålands landskapsstyrelse

1993-94

nr 35

FÖRSLAG

Landskapstyrelsen föreslår att lagtinget antar en ändring av de landskapslagar som reglerar pensionsskyddet för lagtingsmän och ledamöter av Ålands landskapsstyrelse.

Förslaget medför med undantag av vissa övergångsbestämmelser en höjning av pensionsåldern till 65 år och en sänkning av pensionens målsatta nivå till 60 procent. På motsvarande sätt som för de landskapsanställda införs en möjlighet att erhålla förtida ålderspension samt invalidpension i form av individuell förtidspension. Samtidigt införs möjligheten att erhålla arbetslöshetspension för den som varit lagtingsman eller ledamot av Ålands landskapsstyrelse. Förslaget motsvaras av de förändringar av pensionsskyddet som genomförts inom det offentliga pensionssystemet.

De föreslagna ändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 1995.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄN MOTIVERING	1
1. Bakgrund	1
1.1. Nuvarande bestämmelser	1
1.1.1. Lagstiftningen	1
1.1.2. Gällande principer och bestämmelsernas centrala innehåll	1
1.2. Utvecklingen inom pensionssektorn	2
2. Huvudpunkter i förslaget	2
2.1. Landskapslagen om ändring av landskapslagen om pension för landstingsmän	3
2.2. Landskapslagen om ändring av landskapslagen om pension för ledamot av Ålands landskapsstyrelse	3
3. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	4
4. Förslagets ekonomiska verkningar	4
5. Beredningsarbetet	4
DETALJMOTIVERING	5
1. Landskapslag om ändring av landskapslagen om pension för landstingsmän	5
2. Landskapslag om ändring av landskapslagen om pension för ledamot av Ålands landskapsstyrelse	7
3. Landskapslag om ändring av 3 § landskapslagen om familjepension efter ledamot av Ålands landskapsstyrelse	8
LAGTEXT	9
1. Landskapslag om ändring av landskapslagen om pension för landstingsmän	9
2. Landskapslag om ändring av landskapslagen om pension för ledamot av Ålands landskapsstyrelse	14
3. Landskapslag om ändring av 3 § landskapslagen om familjepension efter ledamot av Ålands landskapsstyrelse	15
BILAGA	I

ALLMÄN MOTIVERING

1. Bakgrund

1.1 Nuvarande bestämmelser

1.1.1. Lagstiftningen

Enligt 12 § 1 mom. landstingsordningen (11/72) stadgas angående landstingsmans pensionsskydd genom landskapslag. Bestämmelser om pensionsskyddet ingår i landskapslagen om pension för landstingsmän (45/69) och landskapslagen om familjepension efter landstingsman (56/90). Den förstnämnda lagen innehåller materiella bestämmelser om pensionsskyddet. Däremot är den senare lagen en s.k. blankettlag som hänvisar i tillämpliga delar till de bestämmelser som gäller familjepension efter den som har stått i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

Bestämmelserna om pensionsskyddet för ledamöterna av Ålands landskapsstyrelse är uppdelat på motsvarande sätt som för lagtingsmännen. Förutom landskapslagen om pension för ledamot av Ålands landskapsstyrelse (47/69), som reglerar ålders- och invalidpensionerna, finns en landskapslag om familjepension efter ledamot av Ålands landskapsstyrelse (48/69). Båda lagarna innehåller med undantag av vissa särskilda bestämmelser om ledamöternas pensionsförmåner hänvisningar till vad som är stadgat om pensionsskyddet för lagtingsmännen.

1.1.2. Gällande principer och bestämmelsernas centrala innehåll

En övergripande princip i landskapets pensionslagstiftning har varit att pensionsförmånerna inom landskapets offentliga sektor skall motsvara förmånerna inom rikets offentliga sektor. I fråga om lagtingsmännens pensioner har sedan länge följts principen att i huvudsak samma villkor skall gälla för lagtingsmännens och deras efterlevandes pensioner som tillämpas beträffande riksdagsmännens pensioner.

För närvarande är en lagtingsman berättigad till ålderspension från sitt lagtingsmannauppsdrag när detta har upphört och lagtingsmannen fyllt 60 år. Även en lagtingsman som inte har fyllt 60 år kan erhålla pension om han har en pensionstid på minst 7 år. I detta fall betalas pensionen dock endast till den del den inte tillsammans med eventuella förvärvsinkomster överstiger maximibeloppet för lagtingsmannapension.

Pensionens belopp utgör för varje till pensionstiden hänförd hel månad 11/30 procent av det pensionsgrundande beloppet. Pensionen kan högst uppgå till 66 procent av det pensionsgrundande beloppet. Dessa bestämmelser innebär att s.k. full pension

intjänas på 15 år. I lagstiftningen ingår också under särskilda förutsättningar rätt till invalidpension.

Villkoren för landskapsstyrelseledamöternas pensioner överensstämmer i huvudsak med grunderna för lagtingsmännens pensioner. Grundprincipen har varit att pensionsförmåner för landskapsstyrelseledamöterna bör vara minst lika bra som för lagtingsmännens motsvarande förmåner.

1.2. Utvecklingen inom pensionssektorn

Under senare år har den offentliga och den privata sektorns pensionssystem alltmer koordinerats. Från och med ingången av år 1993 gäller i fråga om s.k. nya arbetstagare även inom den statliga sektorn att pensionsåldern är 65 år, att pensionens målsatta nivå är 60 procent av den pensionsgrundande lönen och att tillväxttakten av pensionen är 1,5 procent per år.

På grund av det försämrade läget inom statsekonomin antog riksdagen dessutom i slutet av år 1993 nya ändringar av lagstiftningen om statens pensioner (FFS 1528-1533/93) som innebär att de sistnämnda förändringarna av pensionsförmåner skall tillämpas även för sådana arbetstagare som varit anställda i statens tjänst före ingången av år 1993. Dessa förändringar genomförs dock stegvis och är till sin omfattning beroende av pensionstagarnas ålder och anställningstid.

Pensionsförmåner för landskapets anställda följer enligt en blankettlag från 1984 (33/84) samma regler som gäller för statens pensioner. De nämnda förändringarna i pensionssystemet träder därför automatiskt i kraft för personer som står eller har stått i tjänste- eller arbetsförhållande till landskapet. För lagtingsmännens och landskapsstyrelseledamöternas del krävs däremot att lagtinget företar behövliga ändringar i lagstiftningen.

2. Huvudpunkterna i förslaget

Lagtingets kanslikommission och landskapsstyrelsen anser det skäligt och ändamålsenligt att de förändringar inom pensionsskyddet som genomförts inom den offentliga sektorn skall motsvaras av ändringar även beträffande lagtingsmännens och landskapsstyrelsemedlemmarnas pensionsskydd. I framställningen föreslås därför höjning av pensionsåldern och en sänkning av pensionens målsatta nivå.

2.1. Landskapslagen om ändring av landskapslagen om pension för landstingsmän

Pensionsåldern för lagtingsman föreslås höjd från 60 till 65 år. Samtidigt införs möjlighet att erhålla individuell förtidspension och förtida ålderspension. Den särskilda rätt en lagtingsman har att erhålla pension på grundvalen av en pensionstid om minst sju år med avdrag av inkomster från arbets- eller företagarkerksamhet föreslås bibehållen. Möjligheterna att erhålla individuell förtidspension och förtida ålderspension kan ha betydelse närmast för dem som tidigt under sitt arbetsliv verkat som lagtingsmän under en kortare tid än sju år. I dessa fall kan till pensioner på grundvalen av arbetsförhållande eller företagarkerksamhet fogas också lagtingsmannapension.

Ytterligare föreslås att lagstiftningen kompletteras med möjlighet till arbetslöshetspension. Riksdagsmännen och medlemmar av statsrådet har sedan 1972 haft rätt också till arbetslöshetspension. Även om motsvarande bestämmelser hittills inte ansetts erforderliga inom lagtinget, anser kansli Kommissionen och landskapsstyrelsen nu att möjligheten framdeles bör stå till buds. Förslaget får anses motiverat bl.a. på grund av utvecklingen av lagtingsmannaupdragets omfattning och karaktär.

Pensionens målsatta nivå föreslås sänkt från 66 till 60 procent av det pensionsgrundande beloppet. Tiden för erhållande av full pension skulle dock bibehållas vid 15 år. Den årliga tillväxttakten för pensionen skulle därigenom bli 4,0 procent mot nuvarande 4,4 procent ($12 \text{ månader} \times 1/3 \text{ procent} = 4,0 \text{ procent}$). I fråga om lagtingsmän med minst tre års pensionstid då ändringen träder i kraft blir dock sänkningens omfattning beroende av hur länge de innehaft sina uppdrag.

Eftersom familjepensionerna efter lagtingsmännen är reglerade genom blankettlagstiftning krävs inte några ändringar av landskapslagen om familjepension efter landstingsman.

2.2. Landskapslagen om ändring av landskapslagen om pension för ledamot av Ålands landskapsstyrelse

Förslaget medför att landskapsstyrelseledamöternas pensionskydd ändras så att pensionsåldern höjs från 60 till 65 år. Samtidigt införs möjligheten att erhålla förtida ålderspension och invalidpension som individuell förtidspension på motsvarande sätt som för de som står i offentlighetsrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet. Det föreslås vidare en försämring av den årliga pensionstillväxten till 4,0 procent mot i dag gällande 4,4 procent.

Beträffande samordningsförfarandet föreslås inga förändringar gentemot gällande system. De förändringar som genomförs för lagtingsmännen blir således automatiskt tillämpliga på landskapsstyrelseledamöterna. I likhet med förslaget till ändring av landskapslagen om pension för landstingsmän föreslås en möjlighet att erhålla arbetslöshetspension.

3. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

De föreslagna ändringarna i fråga om pensionsskyddet för lagtingsmän föreslås träda i kraft från ingången av nästa mandatperiod för lagtinget, d.v.s. från och med den 1 november 1995 och skall tillämpas på pensioner där pensionsfallet inträffar efter detta datum. Vid samma tidpunkt föreslås även de förändringar som berör landskapsstyrelseledamöternas pensionsförmåner träda i kraft. Ikraftträdelsedagen anses naturlig, eftersom en förändring av landskapsstyrelsens sammansättning torde aktualiseras i samband med att ett nytt lagting valts. Genom valet av samma ikraftträdelsedatum fullföljs även den hittills gällande principen om att ett motsvarande pensionsskydd för lagtingsmännen bör gälla även för landskapsstyrelseledamöterna.

I fråga om pensionens maximibelopp och samordningen med andra pensioner föreslås vissa övergångsbestämmelser som är beroende av hur lång pensionstid lagtingsmannen eller landskapsstyrelseledamoten har intjänat vid tiden för lagarnas ikraftträdande.

4. Förslagets ekonomiska verkningar

Förslaget syftar till inbesparingar av landskapets pensionsutgifter på samma sätt som i fråga om pensionsutgifterna för landskapets anställda. Eftersom den föreslagna lagstiftningen skall tillämpas på pensionsfall som inträffar efter den 1 november 1995 och några omräkningar av beviljade pensioner sålunda inte skall utföras, kan några omedelbara inbesparingar inte förväntas. På längre sikt minskas dock landskapets pensionsutgifter både genom att pensionsåldern höjs till 65 år och utbetalningarna av pensioner därmed senareläggs och genom sänkningen av pensionens maximibelopp.

5. Beredningsarbetet

Lagförslaget har beretts i samarbete mellan lagberedningen och lagtingets kansli. Till den del förslaget gäller ändring av landskapslagen om pension för lagtingsmän baserar sig beredningen på ett uppdrag från lagtingets kanslikommission som också tagit del av ett utkast till lagförslaget.

I samband med en frågestund i lagtinget den 24 september 1993 aktualiserades frågan om avsaknaden av ett pensionstak inom den offentliga sektorn, vilket enligt frågeställaren kunde göra det möjligt med en pension som vida översteg en månadslön under ordinarie tjänstgöring. Landskapsstyrelsen utreder för närvarande saken. Bland de olika alternativ som utreds kan nämnas ett slopande av den löpande pensionstiden för tjänstlediga förmånstagare, skapandet av ett tak på samordningsgrunden samt ett

samordningsförfarande mellan landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av vissa i riket gällande författningar rörande statens pensioner (33/84) och landskapslagen om pension för lagtingsmän (45/69). Den lagstiftning som huvudsakligen berörs av frågeställningen är blankettlagen från 1984 (33/84). Med anledning av nämnda utredningsarbete föreslås det inte några ändringar i detta skede, utan en framställning om denna fråga kommer att överlämnas senare.

DETALJMOTIVERING

1. Landskapslag om ändring av landskapslagen om pension för landstingsmän

1 §. I 3a § föreslås att lagtingsmannaupdrag skall kunna berättiga även till arbetslöshetspension. Av denna orsak krävs en formell ändring av 1 §.

2 §. Pensionsåldern för erhållande av lagtingsmannapension föreslås höjd från 60 till 65 år.

Paragrafen föreslås kompletterad med ett nytt 2 mom., enligt vilket rätten till ålderspension i förtid införs som en ny förmån. I fråga om denna förmån skulle i tillämpliga delar samma regler gälla som i fråga om de landskapsanställdas rätt till ålderspension i förtid. Den som är mellan 60 och 65 år kan erhålla ålderspension i förtid men härvid minskas pensionens belopp i förhållande till skillnaden till den lagstadgade pensionsåldern om 65 år och den faktiska pensionsåldern.

3 §. En lagtingsman har enligt gällande bestämmelser rätt till invalidpension. I ett nytt 2 mom. föreslås att invalidpension också skall kunna beviljas som individuell förtidspension på samma sätt som enligt pensionslagstiftningen i övrigt. Invalidpension i form av individuell förtidspension kan under vissa förutsättningar beviljas den som fyllt 58 år och vars förmåga att fortsätta i lagtingsmannaupdraget varaktigt har nedgått så att uppdraget skäligen inte kan förutsättas fortsätta.

3a §. Bestämmelser om rätt till arbetslöshetspension för lagtingsman har hittills inte funnits i landskapslagstiftningen. Däremot har riksdagsmännen sedan länge haft motsvarande rätt. Bestämmelserna om arbetslöshetspension föreslås i tillämpliga delar följa samma regler som för en långvarigt arbetslös som stått i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet. En tidigare lagtingsman kan då efter fyllda 60 år erhålla arbetslöshetspension under de förutsättningar pensionslagstiftningen i övrigt anger.

4 §. Bestämmelsens 2 mom. föreslås ändrad, dels så att den i 2 § ändrade pensionsåldern beaktas, dels så att vissa detaljbestämmelser ersätts med en hänvisning till de bestämmelser den allmänna pensionslagstiftningen innehåller.

5 §. I 3 mom. ingår en hänvisning till landskapslagen om landskapspensioner som numera är upphävd. Momentet föreslås därför ändrat så att där intas en allmän hänvisning till den för landskapets anställda gällande pensionslagstiftningen.

6 §. Enligt gällande lag är lagtingsmannapensionens tillväxttakt 11/30 procent per månad eller 4,40 procent i året. Tillväxttakten föreslås nu, i fråga om pensioner som beviljas från och med lagtingets nästa mandatperiod, vara 1/3 procent per månad eller 4,0 procent per år.

Samtidigt föreslås att pensionens högsta belopp i fråga om de pensioner som beviljas från och med nästa mandatperiod skall vara 60 procent av det pensionsgrundande beloppet. För pensionstagare som när lagen träder i kraft har uppnått minst 3 års pensionstid skulle dock tillämpas en graderad skala. Beroende på pensionstidens längd skulle pensionens högsta belopp i dessa fall variera mellan 61 och 66 procent.

Ändringarna av pensionens tillväxttakt och pensionens högsta belopp innebär sammantaget att tiden för uppnående av s.k. full pension bibehålls vid 15 år.

7 §. Ändringen av 2 mom. föranleds av den föreslagna nya 3a §.

8 §. I paragrafen föreslås vissa ändringar av bestämmelserna om samordning av pensioner.

I 1 mom. föreslås att barntillägg enligt folkpensionslagen inte längre skall påverka samordningen.

I 2 mom. föreslås med hänvisning till ändringsförslagen i 6 § angående pensionens högsta belopp att samordningsgränsen ändras från 66 procent till 60 procent. Samordningsgränsen skulle dock för lagtingsmän som när lagen träder i kraft har en pensions-tid om minst 3 år vara graderad på samma sätt som pensionens högsta belopp.

Enligt 3 mom. i gällande lydelse skall pensionsgrundande tjänste- eller arbetsförhållanden som pågått minst 6 månader beaktas vid samordningen. Denna tidsgräns föreslås i enlighet med pensionslagstiftningen i övrigt ändrad till ett år.

11 §. Paragrafens 4 mom. reglerar rätten till lagtingsmannapension för den som inte uppnått pensionsåldern men som har en pensionstid om minst 7 år. Momentet behöver ändras så att den föreslagna höjda pensionsåldern beaktas i lagtexten. Den föreslagna sista meningen i momentet innebär inte någon ändring i sak utan är ett förtydligande av lagtexten.

12 §. Ändringen i 1 mom. föranleds av den föreslagna förhöjda pensionsåldern. Ett nytt 4 mom. föreslås fogat till lagen som en följd av den föreslagna nya 3a §.

13 §. Enligt förslaget skall ny invalidpension kunna beviljas på samma grunder som tidigare också i de fall då vederbörande på nytt blivit arbetsoförmögen innan två år har förflutit sedan en indragen pension upphört.

14 §. Ändringen föranleds av den föreslagna ändrade pensionsåldern och av att möjlighet till arbetslöshetspension föreslås införd.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelsen. Lagen föreslås träda i kraft från och med ingången av lagtingets nästa mandatperiod som vidtar den 1 november 1995. Lagen är tillämplig på sådana pensioner där pensionsfallet inträffar efter denna dag. För lagtingsmän födda före den 1.1.1940 föreslås ett övergångsförfarande som innebär att eventuella inkomster från annan förvärvsverksamhet inte beaktas som en reducerande faktor efter det pensionstagaren fyllt 60 år i fall då de beviljas lagtingsmannapension utan att ha uppnått pensionsåldern på grundval av en pensionstid om minst 7 år. Den förhöjda pensionsåldern skall sålunda inte beträffande denna kategori lagtingsmän påverka deras pensionsförmån i detta särskilda fall.

2. Landskapslag om ändring av landskapslagen om pension för ledamot av Ålands landskapsstyrelse

1 §. Genom ändringen av bestämmelsen införs möjligheten för tidigare ledamot av Ålands landskapsstyrelse att erhålla arbetslöshetspension enligt motsvarande villkor som föreslås för en tidigare lagtingsman.

2 §. Enligt förslaget höjs pensionsåldern för ålderspension från 60 till 65 år. Rätten att erhålla ålderspension i förtid införs även för ledamot av landskapsstyrelsen. Förslaget överensstämmer med motsvarande ändringar av landskapslagen om pension för landstingsmän.

3 §. Enligt förslaget skulle en ledamot av landskapsstyrelsen i likhet med en lagtingsman kunna erhålla invalidpension som individuell förtidpension.

5 §. Genom förslaget till ändring av landskapslagen om pension för landstingsmän har ändringar vidtagits beträffande pensionstillväxttakten och pensionens högsta belopp.

För att göra pensionsförmånerna likavärdiga i detta avseende föreslås samma ändringar vad gäller pension för ledamot av landskapsstyrelsen.

3. Landskapslag om ändring av 3 § landskapslagen om familjepension efter ledamot av Ålands landskapsstyrelse

3 §. Eftersom landskapslagen om familjepension efter landstingsman (46/69) upphävts föreslås en hänvisning till motsvarande bestämmelse i landskapslagen om familjepension efter landstingsman (56/90).

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lagar

1.

LANDSKAPSLAG**om ändring av landskapslagen om pension för landstingsmän**

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 11 § 2 och 3 mom. landskapslagen den 25 juli 1969 om pension för landstingsmän (45/69),

ändras 1 § 1 mom., 2 och 3 §§, 4 § 2 mom., 5 § 3 mom., 6 §, 7 § 2 mom., 8 §, 11 § 4 mom., 12 § 1 mom., 13 och 14 §§ och lagens rubrik, av dessa lagrum 2, 6 och 8 §§ samt 11 § 4 mom. sådana de lyder i landskapslagen den 22 november 1983 (61/83) och 5 § 3 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 2 maj 1974 (41/74), samt

fogas till 12 § ett nytt 4 mom. samt till lagen en ny 3a § som följer:

LANDSKAPSLAG**om pension för lagtingsmän****1 §**

En lagtingsman har rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension av landskapsmedel på det sätt som bestäms i denna lag.

2 §

En förutsättning för ålderspension är att lagtingsmannauppdraget upphört och att lagtingsmannen fyllt 65 år eller har en pensionstid på minst sju år.

En lagtingsman har rätt till ålderspension i förtid med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller förtida ålderspension för dem som står i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

Blir den som åtnjuter ålderspension invald i lagtinget, tillkommer honom, då lagtingsmannauppdraget upphör, endast en pension med stöd av denna lag.

3 §

En förutsättning för invalidpension är, att lagtingsman, medan lagtingsmannauppdraget varar, till följd av sjukdom, lyte eller skada blivit oförmögen att handha uppdraget under en tid av sannolikt minst ett år, tiden från och med invaliditetens inträde däri inberäknad, eller att han efter lagtingsmannauppdragets upphörande blivit för lika lång tid oförmögen till tjänst eller arbete, som med beaktande av hans ålder, yrkeskunskap och övriga omständigheter bör anses vara för honom lämpligt och trygga hans skäligen utkomst, eller att han erhållit på tjänste- eller arbetsförhållande baserad, i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (FFS 395/61) nämnd invalidpension.

En lagtingsman har rätt till invalidpension som individuell förtidspension med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller i fråga om invalidpension i form av individuell förtidspension för dem som står i offentlighetsrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

Invalidpension beviljas inte eller dess belopp nedsättes för den som uppsåtligt förorsakat sin invaliditet. Pensionens belopp får nedsättas, om invaliditeten förorsakats av lagtingsmannen själv genom grovt vållande eller om han ådragit sig sjukdom, lyte eller skada genom brottslig gärning.

Förorsakas invaliditet av sjukdom, lyte eller skada, som lagtingsman hade, då lagtingsmannauppdraget vidtog, har han rätt till invalidpension på grund av lagtingsmannauppdraget endast om han blivit arbetsoförmögen tidigast ett år efter uppdragets början.

3a §

Den som varit lagtingsman har rätt till arbetslöshetspension med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller arbetslöshetspension för dem som står i offentlighetsrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

4 §

Såsom pensionstid för invalid- eller arbetslöshetspension räknas även tiden mellan invaliditetens eller arbetslöshetens början och uppnåendet av pensionsåldern med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller för dem som står i offentlighetsrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

5 §

Till övriga delar gäller i fråga om det pensionsgrundande beloppet vad som stadgas om pensionsgrundande lön i de bestämmelser som gäller för dem som står i offentlighetsrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

6 §

Pensionens belopp utgör för varje till pensionstiden hänförlig hel månad 1/3 procent av det pensionsgrundande beloppet enligt 5 §, dock så att pensionens belopp utgör 11/30 procent per månad till dess denna lag träder i kraft.

Pensionens högsta belopp är 60 procent av det pensionsgrundande beloppet. Har en lagtingsman en pensionstid om minst tre år när denna lag träder i kraft, bestäms pensionens högsta belopp dock i procent av det i 1 mom. avsedda pensionsgrundande

beloppet på grundval av den tid som räknas som pensionstid till dess lagtingsmannaperioden upphör enligt följande:

Minimipensionstid i år	Pensionens högsta belopp i procent
15	66
12	65
9	64
7	63
5	62
3	61

7 §

Ålders- eller invalidpension beviljas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än ett år och arbetslöshetspension inte för längre tid än sex månader före det ansökan om pension gjordes.

8 §

Överstiger pension som beviljats en lagtingsman enligt denna lag, pensioner eller andra förmåner enligt 8 § lagen om pension för arbetstagare samt till denne utbetald grunddel av folkpension den i 2 mom. stadgade samordningsgränsen, dras den överskjutande delen av från pensionen enligt denna lag då den betalas.

Samordningsgränsen är 60 procent av samordningsgrunden, som med de i 3 mom. nämnda undantagen utgörs av antingen det pensionsgrundande beloppet eller den högsta lönen som ligger till grund för grundpensionen om den är större. Har en lagtingsman när denna lag träder i kraft en pensionstid om minst tre år enligt denna lag, är samordningsgränsen dock inte 60 procent utan ett i nedanstående tabell angivet procenttal som bestäms på grundval av den tid som räknas som pensionstid till dess denna lag träder i kraft:

Minimipensionstid i år	Samordningsgränsen i procent
15	66
12	65
9	64
7	63
5	62
3	61

Har en lagtingsman under sin lagtingsmannaperiod samtidigt under minst ett år utan avbrott stått i ett eller flera tjänste- eller arbetsförhållanden av sådan art eller bedrivit sådan företagарverksamhet som berättigar till grundpension enligt 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare, fogas vid bestämmande av samordningsgrunden till det pensionsgrundande beloppet de löner och arbetsinkomster som ligger till grund för nämnda övriga pensioner. Har en lagtingsman omedelbart före pensionsfallet med anledning av ett tidigare pensionsfall fått grundpension som avses ovan eller annan pension eller prestation och under minst tre års tid samtidigt varit lagtingsman, fogas vid bestämmande av samordningsgrunden till det pensionsgrundande beloppet 10/6 av nämnda tidigare pensions- eller prestationsbelopp. Till det pensionsgrundande beloppet fogas dock inte någon annan lön som avses ovan eller någon tidigare pensions eller prestations belopp, som höjts på nämnda sätt, till den del det är större än den högsta grundlön som betalas till landskapets tjänstemän.

11 §

Har med stöd av 2 § 1 mom. denna lag pension beviljats någon som inte fyllt 65 år men som har en pensionstid på minst sju år, betalas pensionen endast till den del den inte tillsammans med förvärvsinkomster som baserar sig på arbets- eller företagарverksamhet överstiger maximibeloppet för lagtingsmannapension. Pensionsbeloppet justeras kalenderårsvis, varvid den på grundvalen av nämnda inkomster uträknade, skattepliktiga genomsnittliga månadsförtjänsten för det föregående kalenderåret läggs till grund. Pensionsbeloppet justeras även på ansökan av förmånstagaren om förtjänsterna avsevärt har förändrats. Förvärvsinkomsterna påverkar inte pensionens belopp sedan förmånstagaren har uppnått pensionsåldern.

12 §

Invalidpension skall indras, utbetalningen av den avbrytas eller dess belopp nedsättas, om pensionstagaren innan den tid för vilken denne valts till lagtingsman har löpt ut men innan denne har uppnått pensionsåldern konstateras vara förmögen till förvärvsarbete och sådant förvärvsarbete står till buds, som med beaktande av ålder, yrkeskunskap och övriga omständigheter bör anses vara lämpligt och kunna trygga en skälig utkomst.

Angående utbetalningen av arbetslöshetspension skall de bestämmelser som gäller för dem som står i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet följas i tillämpliga delar.

13 §

Har en invalidpension, som beviljats med stöd av 4 § 2 mom., indragits och beviljas pensionstagaren en ny invalidpension innan två år har förflutit sedan den indragna pensionen upphörde eller blir pensionstagaren senare på grund av samma sjukdom, lyte eller skada på nytt arbetsoförmögen, skall denne beviljas invalidpension enligt samma grunder som i fråga om den indragna pensionen.

14 §

Invalid- eller arbetslöshetspension ombildas till ålderspension när pensionstagaren uppnår pensionsåldern.

Denna lag träder i kraft den 1 november 1995.

Denna lag tillämpas på pensioner där pensionsfallet inträffar sedan lagen trätt i kraft.

Denna lag tillämpas även på pensioner, vilka beviljas på den grund att pensionstagaren inte fyllt 65 år men har en pensionstid på minst sju år och vilka börjar sedan lagen har trätt i kraft. Härvid tillämpas dock inte 11 § 4 mom. på utbetalningen av pension till en lagtingsman, som är född före den 1 januari 1940, från början av den kalendermånad då han fyller 60 år.

2.

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om pension för
ledamot av Ålands landskapsstyrelse

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 1, 2 och 5 §§ landskapslagen den 25 juli 1969 om pension för ledamot av Ålands landskapsstyrelse (47/69), av dessa lagrum 2 och 5 §§ sådana de lyder i landskapslagen den 4 april 1985 (18/85), samt

fogas till 3 § ett nytt 2 mom. som följer:

1 §

Ordinarie ledamot av Ålands landskapsstyrelse har rätt till ålders- och invalidpension av landskapsmedel.

Den som varit ordinarie ledamot av Ålands landskapsstyrelse har rätt till arbetslöshetspension av landskapsmedel med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller arbetslöshetspension för dem som står i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

Pensionsskyddet ombesörjes av landskapsstyrelsen.

2 §

Ålderspension beviljas landskapsstyrelseledamot vars uppdrag upphört, om han fyllt 65 år eller har en pensionstid på minst sju år.

En landskapsstyrelseledamot har rätt till ålderspension i förtid med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller förtida ålderspension för dem som står i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

Har med stöd av bestämmelsen i 1 mom. pension beviljats någon som inte fyllt 65 år men som har en pensionstid av minst sju år, betalas pensionen endast till den del den inte tillsammans med förvärvsinkomster som baserar sig på arbets- eller företagsverksamhet överstiger maximibeloppet för pension för ledamot. Pensionsbeloppet justeras kalenderårsvis, varvid den på grundvalen av nämnda inkomster uträknade, skattepliktiga genomsnittliga månadsförtjänsten för föregående kalenderår läggs till grund. Pensionsbeloppet justeras även på ansökan av förmånstagaren om förtjänsterna avsevärt har ändrats. Förvärvsinkomsterna påverkar inte pensionens belopp sedan förmånstagaren har uppnått pensionsåldern.

Blir ålderspensionstagare invald i landskapsstyrelsen, tillkommer honom, då uppdraget upphör, endast en pension med stöd av denna lag.

3 §

En landskapsstyrelseledamot har rätt till invalidpension som individuell förtidspension med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller i fråga om invalidpension i form av individuell förtidspension för dem som står i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

5 §

Pensionens belopp utgör för varje till pensionstiden hänförd hel månad 1/3 procent av det pensionsgrundande beloppet enligt 4 § 1 mom., dock så att pensionens belopp utgör 11/30 procent per månad till dess denna lag träder i kraft.

Pensionens högsta belopp är 60 procent av det pensionsgrundande beloppet. Har en landskapsstyrelseledamot en pensionstid om minst tre år när denna lag träder i kraft, bestäms pensionens högsta belopp dock i procent av det i 1 mom. avsedda pensionsgrundande beloppet på grundval av den tid som räknas som pensionstid till dess uppdraget som landskapsstyrelseledamot upphör enligt följande:

Minimipensionstid i år	Pensionens högsta belopp i procent
15	66
12	65
9	64
7	63
5	62
3	61

Denna lag träder i kraft den 1 november 1995.

Denna lag tillämpas på pensioner där pensionsfallet inträffar sedan lagen trätt i kraft.

Denna lag tillämpas även på pensioner, vilka beviljas på den grund att pensionstagen inte fyllt 65 år men har en pensionstid på minst sju år och vilka börjar sedan lagen har trätt i kraft. Härvid tillämpas dock inte 2 § 3 mom. på utbetalningen av pension till en landskapsstyrelseledamot, som är född före den 1 januari 1940, från början av den kalendermånad då han fyller 60 år.

3.

LANDSKAPSLAG

om ändring av 3 § landskapslagen om familjepension efter ledamot av Ålands landskapsstyrelse

I enlighet med lagtingets beslut ändras 3 § 1 mom. landskapslagen den 25 juli 1969 om familjepension efter ledamot av Ålands landskapsstyrelse (48/69) som följer:

3 §

Efterlevande make och barn till dem som varit ordinarie landskapsstyrelseledamöter kan av särskild orsak beviljas extra pension av landskapets medel. Extra pension

och familjepension, vilka utgår enligt denna lag, får tillsammans högst uppgå till det belopp som stadgats i 3 § landskapslagen om familjepension efter landstingsman (56/90).

Denna lag träder omedelbart i kraft.

Mariehamn den 13 maj 1994

L a n t r å d

Ragnar Erlandsson

T.f. lagberedningssekreterare

Hans Selander

1.

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om pension för landstingsmän

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 11 § 2 och 3 mom. landskapslagen den 25 juli 1969 om pension för landstingsmän (45/69),

ändras 1 § 1 mom., 2 och 3 §§, 4 § 2 mom., 5 § 3 mom., 6 §, 7 § 2 mom., 8 §, 11 § 4 mom., 12 § 1 mom., 13 och 14 §§ och lagens rubrik, av dessa lagrum 2, 6 och 8 §§ samt 11 § 4 mom. sådana de lyder i landskapslagen den 22 november 1983 (61/83) och 5 § 3 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 2 maj 1974 (41/74), samt

fogas till 12 § ett nytt 4 mom. samt till lagen en ny 3a § som följer:

*Gällande lydelse*LANDSKAPSLAG
om pension för landstingsmän

1 §

Landstingsman äger rätt till ålders- och invalidpension av landskapsmedel på sätt i denna lag stadgas.

2 §

Förutsättning för erhållande av ålderspension är att landstingsmannauppdraget upphört och att landstingsmannen fyllt 60 år eller har en pensionstid på minst sju år.

*Föreslagen lydelse*LANDSKAPSLAG
om pension för lagtingsmän

1 §

En lagtingsman har rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension av landskapsmedel på det sätt som bestäms i denna lag.

2 §

En förutsättning för ålderspension är att lagtingsmannauppdraget upphört och att lagtingsmannen fyllt 65 år eller har en pensionstid på minst sju år.

En lagtingsman har rätt till ålderspension i förtid med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller förtida ålderspension för dem som står i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

Gällande lydelse

Blir den som åtnjuter ålderspension invald i landstinget, tillkommer honom, då landstingsmannauppdraget upphör, endast en pension med stöd av denna lag.

3 §

Förutsättning för erhållande av invalidpension är, att landstingsman, medan landstingsmannauppdraget varar, till följd av sjukdom, lyte eller skada blivit oförmögen att handha uppdraget under en tid av sannolikt minst ett år, tiden från och med invaliditetens inträde däri inberäknad, eller att han efter landstingsmannauppdragets upphörande blivit för lika lång tid oförmögen till tjänst eller arbete, som med beaktande av hans ålder, yrkeskunskap och övriga omständigheter bör anses vara för honom lämpligt och trygga hans skäligen utkomst, eller ock erhållit på tjänste- eller arbetsförhållande baserad, i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (FFS 395/61) nämnd invalidpension.

Invalidpension beviljas icke eller ock nedsättes dess belopp för den som uppsåtligen förorsakat sin invaliditet. Pensionens belopp må nedsättas, om invaliditeten förorsakats av landstingsmannen själv genom grovt vållande eller om han ådragit

Föreslagen lydelse

Blir den som åtnjuter ålderspension invald i **lagtinget**, tillkommer honom, då **lagtingsmannauppdraget** upphör, endast en pension med stöd av denna lag.

3 §

En förutsättning för invalidpension är, att **lagtingsman**, medan **lagtingsmannauppdraget** varar, till följd av sjukdom, lyte eller skada blivit oförmögen att handha uppdraget under en tid av sannolikt minst ett år, tiden från och med invaliditetens inträde däri inberäknad, eller att han efter **lagtingsmannauppdragets** upphörande blivit för lika lång tid oförmögen till tjänst eller arbete, som med beaktande av hans ålder, yrkeskunskap och övriga omständigheter bör anses vara för honom lämpligt och trygga hans skäligen utkomst, eller att han erhållit på tjänste- eller arbetsförhållande baserad, i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (FFS 395/61) nämnd invalidpension.

En lagtingsman har rätt till invalidpension som individuell förtidspension med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller i fråga om invalidpension i form av individuell förtidspension för dem som står i offentlig- eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

Invalidpension beviljas inte eller dess belopp nedsättes för den som uppsåtligen förorsakat sin invaliditet. Pensionens belopp får nedsättas, om invaliditeten förorsakats av **lagtingsmannen** själv genom grovt vållande eller om han ådragit sig

Gällande lydelse

sig sjukdom, lyte eller skada genom brottslig gärning.

Förorsakas invaliditet av sjukdom, lyte eller skada, som landstingsman hade, då landstingsmannauppdraget vidtog, äger han rätt till invalidpension på grund av landstingsmannauppdraget endast om han blivit arbetsoförmögen tidigast ett år efter uppdragets början.

4 §

Såsom pensionstid för invalidpension räknas även tiden mellan invaliditetens inträde och uppnåendet av 60 års ålder, om invaliditeten inträtt under tiden för landstingsmannauppdraget eller innan ett år förflutit från dess slut, likväl icke i det fall att landstingsman, då invaliditeten inträder efter uppdragets slut, står i tjänste- eller arbetsförhållande, till vilket ansluter sig pensionsskydd, och han på denna grund förvärvat rätt att erhålla invalidpension så, att till pensionstiden hänföres tiden mellan invaliditetens inträde och uppnåendet av pensionsåldern eller ock motsvarande förtjänst.

Föreslagen lydelse

sjukdom, lyte eller skada genom brottslig gärning.

Förorsakas invaliditet av sjukdom, lyte eller skada, som **lagtingsman** hade, då **lagtingsmannauppdraget** vidtog, har han rätt till invalidpension på grund av **lagtingsmannauppdraget** endast om han blivit arbetsoförmögen tidigast ett år efter uppdragets början.

3a §

Den som varit lagtingsman har rätt till arbetslöshetspension med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller arbetslöshetspension för dem som står i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

4 §

Såsom pensionstid för invalid- eller arbetslöshetspension räknas även tiden mellan invaliditetens eller arbetslöshetens början och uppnåendet av pensionsåldern med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller för dem som står i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

Gällande lydelse

5 §

Angående det pensionsgrundande beloppet gäller i övrigt vad om den pensionsgrundande lönen i landskapslagen om landskapspensioner är stadgat.

6 §

Pensionens belopp utgör för varje till pensionstiden hänförd hel månad 11/30 procent av det pensionsgrundande beloppet enligt 5 §.

Pensionens högsta belopp är 66 procent av det pensionsgrundande beloppet.

Föreslagen lydelse

5 §

Till övriga delar gäller i fråga om det pensionsgrundande beloppet vad som stadgas om pensionsgrundande lön i de bestämmelser som gäller för dem som står i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

6 §

Pensionens belopp utgör för varje till pensionstiden hänförlig hel månad 1/3 procent av det pensionsgrundande beloppet enligt 5 §, dock så att pensionens belopp utgör 11/30 procent per månad till dess denna lag träder i kraft.

Pensionens högsta belopp är 60 procent av det pensionsgrundande beloppet. Har en lagtingsman en pensionstid om minst tre år när denna lag träder i kraft, bestäms pensionens högsta belopp dock i procent av det i 1 mom. avsedda pensionsgrundande beloppet på grundval av den tid som räknas som pensionstid till dess lagtingsmannaperioden upphör enligt följande:

Minimipensions- tid i år	Pensionens högsta belopp i procent
15	66
12	65
9	64
7	63
5	62
3	61

Gällande lydelse

7 §

Pension beviljas icke utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än ett år före det ansökan om pension gjordes.

8 §

Om pension som beviljats landstingsman samt till honom utgående basdel av folkpension och för varje barn under 16 år i 29 § folkpensionslagen (FFS 347/56) stadgat barntillägg till folkpension, på bestämmelserna i lagen om olycksfallsförsäkring (FFS 608/48) grundad dagpenning, livränta eller olycksfallspension, enligt trafikförsäkringslagen (FFS 279/59) utgående fortlöpande ersättning för skada som drabbat honom själv, livränta i enlighet med lagen om skada, ådragen i militärtjänst (FFS 404/48), i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare avsedd grundpension eller annan därmed jämförlig, på offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande baserad pension, sammanlagt överstiger den i 2 mom. stadgade samordningsgränsen, avdras den överskjutande delen från den enligt denna lag utgående pensionen då denna utbetalas.

Samordningsgränsen är 66 procent av samordningsgrunden, som med i 3 mom. nämnda undantag utgöres av antingen det pensionsgrundande beloppet eller den i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare avsedda, till grund för grundpensionen liggande högsta lönen, i fall den är större, högst dock den till landskapets tjänstemän

Föreslagen lydelse

7 §

Ålders- eller invalidpension beviljas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än ett år och arbetslöshetspension inte för längre tid än sex månader före det ansökan om pension gjordes.

8 §

Överstiger pension som beviljats en lagtingsman enligt denna lag, pensioner eller andra förmåner enligt 8 § lagen om pension för arbetstagare samt till denne utbetald grunddel av folkpension den i 2 mom. stadgade samordningsgränsen, dras den överskjutande delen av från pensionen enligt denna lag då den betalas.

Samordningsgränsen är 60 procent av samordningsgrunden, som med de i 3 mom. nämnda undantagen utgöres av antingen det pensionsgrundande beloppet eller den högsta lönen som ligger till grund för grundpensionen om den är större. Har en lagtingsman när denna lag träder i kraft en pensionstid om minst

Gällande lydelse

utgående högsta grundlönens belopp.

Därest landstingsman under sin landstingsmannatid samtidigt under minst sex månader oavbrutet stått i ett eller flera tjänste- eller arbetsförhållanden, som berättigar till i 8 § 4 mom. 1) eller 3)-9) punkterna lagen om pension för arbetstagare avsedd grundpension, fogas vid bestämmandet av samordningsgrunden till det pensionsgrundande beloppet de löner, som ligger till grund för sagda övriga pensioner. Därast landstingsman omedelbart före pensionsfallet med anledning av tidigare pensionsfall erhållit ovan avsedd grundpension eller annan pension eller prestation och under minst tre års tid samtidigt varit landstingsman, fogas vid bestämmandet av samordningsgrunden till det pensionsgrundande beloppet 10/6 av nämnda tidigare pensions- eller prestationsbelopp. Till det pensionsgrundande beloppet lägges dock icke ovan avsedd annan lön

Föreslagen lydelse

tre år enligt denna lag, är samordningsgränsen dock inte 60 procent utan ett i nedanstående tabell angivet procenttal som bestäms på grundval av den tid som räknas som pensionstid till dess denna lag träder i kraft:

Minimipensions- tid i år	Pensionens högsta belopp i procent
15	66
12	65
9	64
7	63
5	62
3	61

Har en lagtingsman under sin lagtingsmannaperiod samtidigt under minst ett år utan avbrott stått i ett eller flera tjänste- eller arbetsförhållanden av sådan art eller bedrivit sådan företagarkerksamhet som berättigar till grundpension enligt 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare, fogas vid bestämmande av samordningsgrunden till det pensionsgrundande beloppet de löner och arbetsinkomster som ligger till grund för nämnda övriga pensioner. Har en lagtingsman omedelbart före pensionsfallet med anledning av ett tidigare pensionsfall fått grundpension som avses ovan eller annan pension eller prestation och under minst tre års tid samtidigt varit lagtingsman, fogas vid bestämmande av samordningsgrunden till det pensionsgrundande beloppet 10/6 av nämnda tidigare pensions- eller prestationsbelopp. Till det pensions-

Gällande lydelse

eller på nämnda sätt höjt tidigare pensions- eller prestationsbelopp till den del det är större än till landskapets tjänstemän utgående högsta grundlön.

Det månatliga pensionsbeloppet utjämnas till närmaste fulla markbelopp. Är två tal lika nära, sker utjämningen till det större av dem.

11 §

Är pensionstagare intagen i straffanstalt för att avtjäna frihetsstraff eller förvandlingsstraff för böter eller har han förordnats till intagning i tvångs- eller arbetsinrättning, i lagen om vården av dem, som missbruka berusningsmedel (FFS 96/61) avsedd vårdanstalt eller annan med dem jämförlik anstalt eller inrättning, avbryts utbetalningen av pensionen för den tid, under vilken vistelsen i anstalten eller inrättningen varar längre än tre månader.

Har pensionstagare anhöriga, om vilka han enligt lag är skyldig att draga försorg, må pensionen eller del därav utan hinder av vad i 2 mom. stadgas utbetalas till vederbörande socialnämnd för att användas för underhållet av pensionstagarens anhöriga.

Har med stöd av 2 § 1 mom. denna lag pension beviljats någon som inte fyllt 60 år men som har en pensionstid av minst sju år, betalas pensionen endast till den del den

Föreslagen lydelse

grundande beloppet fogas dock inte någon annan lön som avses ovan eller någon tidigare pensions eller prestations belopp, som höjts på nämnda sätt, till den del det är större än den högsta grundlön som betalas till landskapets tjänstemän.

11 §

(upphävs)

(upphävs)

Har med stöd av 2 § 1 mom. denna lag pension beviljats någon som inte fyllt 65 år men som har en pensionstid på minst sju år, betalas pensionen endast till den del den

Gällande lydelse

inte tillsammans med förvärvsinkomster som baserar sig på arbets- eller företagarverksamhet överstiger maximibeloppet för landstingsmannapension. Pensionsbeloppet justeras kalenderårsvis, varvid den på grundvalen av nämnda inkomster uträknade, skattepliktiga genomsnittliga månadsförtjänsten för föregående kalenderår läggs till grund. Pensionsbeloppet justeras även på ansökan av förmånstagaren om förtjänsterna avsevärt har förändrats.

12 §

Invalidpension indrages, utbetalningen därav avbrytes eller pensionsbeloppet nedsättes, om pensionstagaren sedan den tid tilläandagått, för vilken han är vald till landstingsman, men innan han fyllt 60 år, befinnes förmögen till förvärvsarbete och honom står till buds sådant förvärvsarbete, som med beaktande av hans ålder, yrkeskunskap och övriga omständigheter böra anses vara lämpligt för honom och trygga hans skäligen utkomst.

Föreslagen lydelse

inte tillsammans med förvärvsinkomster som baserar sig på arbets- eller företagarverksamhet överstiger maximibeloppet för **lagtingsmannapension**. Pensionsbeloppet justeras kalenderårsvis, varvid den på grundvalen av nämnda inkomster uträknade, skattepliktiga genomsnittliga månadsförtjänsten för det föregående kalenderåret läggs till grund. Pensionsbeloppet justeras även på ansökan av förmånstagaren om förtjänsterna avsevärt har förändrats. **Förvärvsinkomsterna påverkar inte pensions belopp sedan förmånstagaren har uppnått pensionsåldern.**

12 §

Invalidpension skall indras, utbetalningen av den avbrytas eller dess belopp nedsättas, om pensionstagaren innan den tid för vilken denne valts till lagtingsman har löpt ut men innan denne har uppnått pensionsåldern konstateras vara förmögen till förvärvsarbete och sådant förvärvsarbete står till buds, som med beaktande av ålder, yrkeskunskap och övriga omständigheter bör anses vara lämpligt och kunna trygga en skälig utkomst.

Angående utbetalningen av arbetslöshetspension skall de bestämmelser som gäller för dem som står i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet följas i tillämpliga delar.

Gällande lydelse

13 §

Har invalidpension, som beviljats med stöd av 4 § 2 mom. indragits och blir pensionstagaren senare på grund av samma sjukdom, lyte eller skada ånyo arbetsoförmögen, skall honom beviljas invalidpension enligt samma grunder som i fråga om den indragna pensionen.

14 §

Invalidpension ombildas till ålderspension, då pensionstagaren fyller 60 år.

Föreslagen lydelse

13 §

Har en invalidpension, som beviljats med stöd av 4 § 2 mom., indragits och beviljas pensionstagaren en ny invalidpension innan två år har förflutit sedan den indragna pensionen upphörde eller blir pensionstagaren senare på grund av samma sjukdom, lyte eller skada på nytt arbetsoförmögen, skall denne beviljas invalidpension enligt samma grunder som i fråga om den indragna pensionen.

14 §

Invalid- eller arbetslöshetspension ombildas till ålderspension när pensionstagaren uppnår pensionsåldern.

Denna lag träder i kraft den 1 november 1995.

Denna lag tillämpas på pensioner där pensionsfallet inträffar sedan lagen trätt i kraft.

Denna lag tillämpas även på pensioner, vilka beviljas på den grund att pensionstagaren inte fyllt 65 år men har en pensionstid på minst sju år och vilka börjar sedan lagen har trätt i kraft. Härvid tillämpas dock inte 11 § 4 mom. på utbetalningen av pension till en lagtingsman, som är född före den 1 januari 1940, från början av den kalendermånad då han fyller 60 år.

2.

LANDSKAPSLAG

angående ändring av landskapslagen om pension för
ledamot av Ålands landskapsstyrelse

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 1, 2 och 5 §§ landskapslagen den 25 juli 1969 om pension för ledamot av Ålands landskapsstyrelse (47/69), av dessa lagrum 2 och 5 §§ sådana de lyder i landskapslagen den 4 april 1985 (18/85), samt fogas till 3 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 §

Ordinarie ledamot av Ålands landskapsstyrelse äger rätt till ålders- och invalidpension av landskapsmedel.

Pensionskyddet ombesörjes av landskapsstyrelsen

2 §

Ålderspension beviljas landskapsstyrelseledamot vars uppdrag upphört, om han fyllt 60 år eller har en pensionstid på minst sju år.

Föreslagen lydelse

1 §

Ordinarie ledamot av Ålands landskapsstyrelse har rätt till ålders- och invalidpension av landskapsmedel.

Den som varit ordinarie ledamot av Ålands landskapsstyrelse har rätt till arbetslöshetspension av landskapsmedel med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller arbetslöshetspension för dem som står i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

Pensionskyddet ombesörjes av landskapsstyrelsen

2 §

Ålderspension beviljas landskapsstyrelseledamot vars uppdrag upphört, om han fyllt 65 år eller har en pensionstid på minst sju år.

En landskapsstyrelseledamot har rätt till ålderspension i förtid med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller förtida ålderspension för dem som står i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till land-

Gällande lydelse

Har med stöd av bestämmelsen i 1 mom. pension beviljats någon som inte fyllt 60 år men som har en pensionstid av minst sju år, betalas pensionen endast till den del den inte tillsammans med förvärvsinkomster som baserar sig på arbets- eller företagsverksamhet överstiger maximibeloppet för pension för ledamot. Pensionsbeloppet justeras kalenderårsvis, varvid den på grundvalen av nämnda inkomster uträknade, skattepliktiga genomsnittliga månadsförtjänsten för föregående kalenderår läggs till grund. Pensionsbeloppet justeras även på ansökan av förmånstagaren om förtjänsterna avsevärt har ändrats.

Blir ålderspensionstagare invald i landskapsstyrelsen, tillkommer honom, då uppdraget upphör, endast en pension med stöd av denna lag.

Föreslagen lydelse

skapet.

Har med stöd av bestämmelsen i 1 mom. pension beviljats någon som inte fyllt 65 år men som har en pensionstid av minst sju år, betalas pensionen endast till den del den inte tillsammans med förvärvsinkomster som baserar sig på arbets- eller företagsverksamhet överstiger maximibeloppet för pension för ledamot. Pensionsbeloppet justeras kalenderårsvis, varvid den på grundvalen av nämnda inkomster uträknade, skattepliktiga genomsnittliga månadsförtjänsten för föregående kalenderår läggs till grund. Pensionsbeloppet justeras även på ansökan av förmånstagaren om förtjänsterna avsevärt har ändrats. Förvärvsinkomsterna påverkar inte pensionens belopp sedan förmånstagaren har uppnått pensionsåldern.

Blir ålderspensionstagare invald i landskapsstyrelsen, tillkommer honom, då uppdraget upphör, endast en pension med stöd av denna lag.

3 §

En landskapsstyrelseledamot har rätt till invalidpension som individuell förtidspension med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller i fråga om invalidpension i form av individuell förtidspension för dem som står i offentlighetsrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet.

Gällande lydelse

5 §

Pensionens belopp utgör för varje till pensionstiden hänförd hel månad 11/30 procent av det pensionsgrundande beloppet enligt 4 § 1 mom.

Pensionens maximibelopp är 66 procent av det pensionsgrundande beloppet.

Föreslagen lydelse

5 §

Pensionens belopp utgör för varje till pensionstiden hänförd hel månad 1/3 procent av det pensionsgrundande beloppet enligt 4 § 1 mom., dock så att pensionens belopp utgör 11/30 procent per månad till dess denna lag träder i kraft.

Pensionens högsta belopp är 60 procent av det pensionsgrundande beloppet. Har en landskapstyrelseledamot en pensionstid om minst tre år när denna lag träder i kraft, bestäms pensionens högsta belopp dock i procent av det i 1 mom. avsedda pensionsgrundande beloppet på grundval av den tid som räknas som pensionstid till dess uppdraget som landskapsstyrelseledamot upphör enligt följande:

Minimipensions- tid i år	Pensionens högsta belopp i procent
15	66
12	65
9	64
7	63
5	62
3	61

Denna lag träder i kraft den 1 november 1995.

Denna lag tillämpas på pensioner där pensionsfallet inträffar sedan lagen trätt i kraft.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Denna lag tillämpas även på pensioner, vilka beviljas på den grund att pensionstagaren inte fyllt 65 år men har en pensionstid på minst sju år och vilka börjar sedan lagen har trätt i kraft. Härvid tillämpas dock inte 2 § 3 mom. på utbetalningen av pension till en landskapsstyrelseledamot, som är född före den 1 januari 1940, från början av den kalendermånad då han fyller 60 år.

3.

LANDSKAPSLAG

om ändring av 3 § landskapslagen om familjepension
efter ledamot av Ålands landskapsstyrelse

I enlighet med lagtingets beslut ändras 3 § 1 mom. landskapslagen den 25 juli 1969 om familjepension efter ledamot av Ålands landskapsstyrelse (48/69) som följer:

Gällande lydelse

3 §

Efterlevande make och barn till dem som varit ordinarie landskapsstyrelseledamöter må av särskild orsak beviljas extra pension av landskapets medel. Extra pension och familjepension, vilka utgår enligt denna lag, må tillsammans högst uppgå till det belopp som stadgats i 6 § landskapslagen om familjepension efter landstingsman.

Föreslagen lydelse

3 §

Efterlevande make och barn till dem som varit ordinarie landskapsstyrelseledamöter kan av särskild orsak beviljas extra pension av landskapets medel. Extra pension och familjepension, vilka utgår enligt denna lag, får tillsammans högst uppgå till det belopp som stadgats i 3 § landskapslagen om familjepension efter landstingsman (56/90).

Denna lag träder omedelbart i kraft.

